

Motion till riksdagen

1988/89: So534

av Jill Lindgren (mp)

Drogfri vård för mentalsjuka

I "lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall" (LSPV) står det i 13 §: "Den som är intagen på sjukhus med stöd av denna lag får hindras att lämna sjukhuset och är i övrigt underkastad det tvång, som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med vården eller för att skydda honom själv eller omgivningen".

Detta betyder i praktiken att en sådan patient kan spännas fast vid en brits, "bältesspänning", utsättas för elchock, låsas in och/eller tvångsmedicineras för att "lugna ner sig".

Att man fysiskt ska kunna hålla fast eller låsa in en människa, som är våldsam, anser jag måste vara tillåtet. Tvångsmedicinering med neuroleptika kan däremot inte accepteras enligt min mening. Varje människa skall ha rätt till drogfri vård. Mediciner är alltför ofta vanebildande. Neuroleptika, de mediciner som används för mentalvårdspatienter, har dock andra effekter, som gör att patienten när hon blir fri från sin psykos, löper stor risk att inte kunna leva ett normalt liv, därför att hennes möjligheter att känna, tänka och uppleva omvärlden har störts genom medicinernas inverkan på hjärnan. De fungerar nämligen som en kemisk lobotomi – känslacentra i hjärnan avstängs och man blir som en levande död – en zombie, en robot – vilket även avspeglas i patientens muskelstelhet och mimikfattigdom. Mann blir "lättskött" men initiativlös.

Det närmast liggande alternativet torde vara kraftigt ökad omvårdnad och psykoterapi. Jag föreslår därför, att varje mentalvårdsklinik får en fast dygnet-runttjänst med en psykoterapeut, som i första hand har till uppgift att ta sig an dem som nu får neuroleptika. Psykoterapin skall ersätta medicineringen.

Rätten för patienter att få drogfri vård ställer också högre krav på personalen i övrigt än vad som kanske ibland idag är fallet. I gengäld anser jag det vara viktigt, att mentalvårdare och mentalskötare får förstklassig utbildning och fullvärdig lön för det oerhört viktiga arbete de utför. Genom att införa en reell rätt till drogfri vård kan vi dels hjälpa psykotiska människor – inklusive schizofrena – tillbaka till ett fullvärdigt liv, dels skapa en meningsfull arbetsmiljö med hedervärda villkor för alla dem som är yrkesverksamma inom denna vårdsektor.

Hemställan

Mot. 1988/89
So534

Jag hemställer att riksdagen ger regeringen i uppdrag

1. att snabbt ta reda på hur fort vi i Sverige kan införa rätten för patienter till drogfri vård,
2. att riksdagen uppdrar åt regeringen att låta socialstyrelsen tillsammans med landstingen försörja mentalvårdens olika institutioner med fasta psykoterapitjänster för 24-timmarsjour,
3. att riksdagen beslutar att lagen om tvångsvård ska korrigeras så att rätten till drogfri vård även inom dess ramar förverkligas.

Stockholm den 25 januari 1989

Jill Lindgren (mp)